

Statsrådets skrivelse till riksdagen om kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EU) 2015/760 i fråga om tillämpningsområdet för europeiska långsiktiga investeringsfonders godtagbara tillgångar och investeringar, kraven på investeringsportföljens sammansättning och diversifiering, penninglån och andra fondbestämmelser samt kraven på auktorisation, investeringspolitik och driftsvillkor (*ELTIF*)

I enlighet med 96 § 2 mom. i grundlagen översänds till riksdagen Europeiska kommissionens förslag av den 25 november 2021 till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EU) 2015/760 i fråga om tillämpningsområdet för europeiska långsiktiga investeringsfonders godtagbara tillgångar och investeringar, kraven på investeringsportföljens sammansättning och diversifiering, penninglån och andra fondbestämmelser och kraven på auktorisation, investeringspolitik och driftsvillkor samt en promemoria om förslaget.

Helsingfors den 20 januari 2022

Finansminister Annika Saarikko

Konsultativ tjänsteman Tiina Heinonen

FINANSMINISTERIET

PROMEMORIA
10.1.2022

EU/2021/1332

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING OM ÄNDRING AV FÖRORDNING (EU) 2015/760 I FRÅGA OM TILLÄMPNINGSOMRÅDET FÖR EUROPEISKA LÅNGSIKTIGA INVESTERINGSFONDERS GODTAGBARA TILLGÅNGAR OCH INVESTERINGAR, KRAVEN PÅ INVESTERINGSPORTFÖLJENS SAMMANSÄTTNING OCH DIVERSIFIERING, PENNINGLÅN OCH ANDRA FONDBESTÄMMELSER SAMT KRAVEN PÅ AUKTORISATION, INVESTERINGSPOLITIK OCH DRIFTSVILLKOR

1 Bakgrund

Den 25 november 2021 lade Europeiska kommissionen fram ett lagstiftningsförslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EU) 2015/760 i fråga om tillämpningsområdet för europeiska långsiktiga investeringsfonders godtagbara tillgångar och investeringar, kraven på investeringsportföljens sammansättning och diversifiering, penninglån och andra fondbestämmelser samt kraven på auktorisation, investeringspolitik och driftsvillkor (COM(2021) 722 final). Förslaget publicerades som en del av kommissionens lagstiftningspaket som hänför sig till kapitalmarknadsunionen och som innefattar åtgärder som kommissionen ska genomföra enligt den nya handlingsplanen för kapitalmarknadsunionen (COM (2020) 590 final, E 141/2020 vp) för att påskynda utvecklingen av EU:s kapitalmarknadsunion.

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/760 om europeiska långfristiga investeringsfonder, nedan kallad *ELTIF-förordningen*, utgör rättslig ram för AIF-fonder som är etablerade i en EES-stat, som investerar i långsiktiga investeringsobjekt och som i EES-stater marknadsförs som europeiska långsiktiga investeringsfonder, nedan *ELTIF-fonder* (eng. *European long-term investment fund*). ELTIF-fonderna tillhandahåller långsiktig finansiering för olika sociala projekt och transportinfrastrukturprojekt, för fastigheter och för små och medelstora företag. ELTIF-fonderna har ansetts kunna komplettera bankfinansiering i och med att de utökar utbudet av finansieringskällor och förbättrar kapitalmarknadens effektivitet och funktion.

Enligt kommissionen har flera åtgärder vidtagits i EU för att utveckla de långsiktiga finansieringskällorna, men ytterligare åtgärder behövs för att investeringar i ännu större utsträckning ska kanaliseras till företag som behöver kapital och till långsiktiga investeringsprojekt. En ökad användning av ELTIF-fonder i hela EU kan stödja utvecklingen av kapitalmarknadsunionen och dess mål att underlätta företagens tillgång till mer stabil, hållbar och mångsidig långsiktig finansiering.

2 Förslagets syfte

Syftet med kommissionens lagstiftningsförslag är att göra ELTIF-fonderna mer attraktiva för både förvaltare av AIF-fonder och investerare. Även om det fortfarande är frågan om en relativt ny reglering visar den tillgängliga marknadsinformation att marknaden för ELTIF-fonderna inte har utvecklats som förväntat.

Enligt kommissionen har en ny granskning av ELTIF-förordningen visat att oflexibla bestämmelser om fonderna och hinder för icke-professionella investerares deltagande minskar fördelarna med fonderna. Tillsammans minskar dessa faktorer ELTIF-regleringens nytta, effektivitet

och attraktionskraft för fondförvaltare och investerare. Dessa begränsningar är de främsta anledningarna till att ELTIF-fonderna inte har utökat sin verksamhet i någon större mån och inte nått sin fulla potential.

Kommissionen vill göra den rättsliga ramen mer attraktiv genom riktade ändringar i den, ändringar som går ut på att bredda de tillgångar och investeringar som är tillåtna för ELTIF-fonder, att tillåta flera olika investeringsstrategier och att avlägsna investeringsrestriktioner för icke-professionella investerare.

3 Förslagets huvudsakliga innehåll

3.1 ELTIF-förordningens tillämpningsområde och allmänna bestämmelser

I artikel 1.2 i ELTIF-förordningen anges att syftet med förordningen är att anskaffa och kanalisera kapital till europeiska långsiktiga investeringar i realekonomin, i linje med unionens mål om en smart och hållbar tillväxt för alla. Kommissionen föreslår att syftet med ELTIF-förordningen ändras så att investeringar inte begränsas till enbart "europeiska" långsiktiga investeringar. Med ändringen vill man säkerställa att ELTIF-fondernas godtagbara tillgångar är tillräckligt omfattande. ELTIF-förordningen tillåter redan nu långsiktiga investeringar i projekt i tredjeländer, varför det föreslås att ett globalt investeringsmandat ska tillåtas som investeringsstrategi för ELTIF-fonder.

Definitionen av real tillgång i artikel 2.6 i ELTIF-förordningen ska ändras så att de investeringsstrategier som tillåts för ELTIF-fondernas ska bli fler. Med real tillgång ska framöver avses tillgångar som på grund av sin substans eller sina egenskaper har ett realvärde. En sådan real tillgång ska kunna generera intäktsströmmar eller investeringsavkastning, men inte nödvändigtvis behöva göra det, såsom social infrastruktur och kommunikations-, miljö-, energi- och transportinfrastruktur samt utbildnings-, hälsovårds-, socialvårds- och industrianläggningar.

ELTIF-förordningens artikel 3.3 om det centrala offentliga registret över ELTIF-fonder ska ändras så att de behöriga myndigheterna en gång per månad ska lämna information till Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten, nedan *ESMA*, om auktorisation som beviljats och återkallats enligt ELTIF-förordningen. Registret ska innehålla mer information, bland annat länkar till ELTIF-fondens bestämmelser, årsrapport, prospekt och dokument med basfakta.

ELTIF-förordningens artikel 5 om ansökan om auktorisation som ELTIF-fond ska förtydligas i fråga om den information som ska lämnas i ansökan om auktorisation och i fråga om de behöriga myndigheternas uppgifter. Genom ändringarna ska det bli en tydligare skillnad mellan auktorisationsförfarandet för ELTIF-förvaltare och för AIF-förvaltare.

3.2 Skyldigheter som gäller investeringsstrategin

ELTIF-förordningens artikel 10 om godtagbara investeringstillgångar ska ändras i sin helhet. Det ska också bli tillåtet för ELTIF-fonder att göra minoritetsinvesteringar, vilket innebär att de inte längre behöver investera via majoritetsägda dotterbolag. ELTIF-fondernas möjligheter att tillämpa fondstrategier ska underlättas. En ELTIF-fond ska kunna teckna andelar inte bara i en annan ELTIF-fond, en europeisk riskkapitalfond (EuVECA) och en europeisk fond för socialt företagande (EuSEF) utan också i AIF-fonder som är etablerade inom EES och som sköts av förvaltare av placeringsfonder och EES-baserade AIF-fonder, om fonderna i fråga investerar i godtagbara investeringsobjekt. De villkor som ställs på enskilda reala tillgångar i artikel 10.1 led e i ELTIF-förordningen ska mildras. Den reviderade bestämmelsen gör det möjligt för en ELTIF-fond att investera i en real tillgång, om värdet av tillgången är minst 1 miljon euro i

stället för det nuvarande beloppet på 10 miljoner euro. I artikeln ska det också ingå villkor för godtagbara enkla, transparenta och standardiserade värdepapperiseringar.

I artikel 11 i ELTIF-förordningen om godkända portfölj företag ska det maximala marknadsvärdet på ett företag som är upptaget för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform höjas från 500 miljoner euro till 1 miljard euro.

Förordningens artikel 12 om intressekonflikter ska ändras i sin helhet. Genom ändringarna ska man säkerställa att förvaltare av ELTIF-fonderna, bolag som hör till samma koncern och deras personal kan investera i ELTIF-fonden i fråga och i samma tillgångar som den. Enligt kommissionen kan sådana saminvesteringar vara en nödvändig del av AIF-förvaltarens saminvesteringsstrategier. Saminvesteringar ska dock tillåtas endast om ELTIF-förvaltare har infört administrativa arrangemang för att identifiera, förebygga, hantera och övervaka intressekonflikter och om förvaltare informerar om intressekonflikter på behörigt sätt.

För närvarande kräver artikel 13 i ELTIF-förordningen att en ELTIF-fond ska investera minst 70 procent av sitt kapital i godtagbara investeringstillgångar. För att göra ELTIF-fonder mer attraktiva ska minimigränsen för godtagbara investeringstillgångar sänkas till 60 procent. En sänkning av gränsen skulle förbättra likviditetsprofilen för ELTIF-fondens investeringsportfölj och ge fondförvaltare mer flexibilitet i genomförandet av sina investeringsstrategier.

I artikel 13 föreskrivs också om diversifieringskrav. För att minska transaktions- och förvaltningskostnaderna för ELTIF-fonderna föreslår kommissionen att fonderna får möjlighet att genomföra en mer fokuserad investeringsstrategi och därmed anpassa diversifieringskraven genom att höja gränserna för enskilda tillgångsklasser.

Jämfört med icke-professionella investerare kan professionella investerare ha andra avkastningsmål, bättre expertis och högre risktolerans, varför kommissionen har bedömt att professionella investerare behöver mindre investerarskydd än icke-professionella. Kommissionen föreslår att alla diversifieringskrav avlägsnas för ELTIF-fonder som marknadsförs endast till professionella investerare. På dessa fonder ska således inte artikel 13.2–13.4 i ELTIF-förordningen tillämpas.

Den i artikel 15.1 i ELTIF-förordningen angivna koncentrationsgränsen, det vill säga gränsen för hur många andelar en ELTIF-fond får teckna i en enskild ELTIF-, EuVECA-, EuSEF-, investerings- eller AIF-fond, ska höjas från 25 procent till 30 procent. Denna gräns ska inte heller gälla ELTIF-fonder som marknadsförs endast till professionella investerare.

Artikel 16 i ELTIF-förordningen anger villkoren för ELTIF-fondernas penninglån. Artikeln ska ändras så att en ELTIF-fond som marknadsförs till icke-professionella investerare får ha ett penninglån som motsvarar högst 50 procent av fondens kapital i stället för nuvarande 30 procent. För ELTIF-fonder som marknadsförs endast till professionella investerare ska det bli tillåtet med en högre andel, upp till 100 procent av värdet på fondens kapital. För att säkerställa investerarskyddet ska det krävas att ELTIF-fondernas förvaltare beskriver ELTIF-fondens upplåningsstrategier och upplåningsgränser i fondprospektet.

3.3 Inlösen

ELTIF-förordningens utgångspunkt är att ELTIF-fonderna är stängda, det vill säga investerarna får inte lösa in sina andelar förrän fondens livslängd löpt ut. I fondbestämmelserna eller bolagsordningen ska det dock på vissa begränsade villkor kunna ges möjlighet till inlösen innan livslängden löpt ut.

Kommissionen föreslår att artikel 18 om policyn för inlösen ändras så att ESMA får befogenhet att ta fram utkast till tekniska tillsynsstandarder genom vilka de villkor för inlösen som anges i punkt 2 i samma artikel specificeras i fråga om informationen till behöriga myndigheter och kriterierna för bedömning av procentandelen för det totala inlösenbeloppet.

De föreslagna ändringarna av artikel 19 i ELTIF-förordningen ska göra det möjligt att i en ELTIF-fonds bestämmelser eller bolagsordning inkludera möjlighet till ett så kallat valfritt likviditetsfönster (eng. *optional liquidity window*). ELTIF-förvaltaren får då innan fondens livslängd löpt ut möjlighet att helt eller delvis matcha ELTIF-investerares anhållanden om överföring av andelar med potentiella investerares anhållanden. Enligt förslaget ska ELTIF-förvaltaren ta fram en policy som uppfyller förordningens villkor för användning av likviditetsfönster, bland annat överföringsprocessen för utgående och potentiella investerare, fondförvaltarens roll i matchningen vid anhållanden om överföring, tidpunkterna för anhållan om överföring, avslutspriset, upplysningskraven samt arvoden, avgifter och kostnader. Vid användning av ett likviditetsfönster bör det säkerställas att investerare behandlas rättvist och att matchningarna görs enligt pro rata-principen, om det råder obalans mellan utgående och potentiella investerare. ELTIF-förvaltaren bör ha tillräckliga möjligheter att övervaka fondens likviditetsrisk och matchningarna bör vara förenliga med fondens långsiktiga investeringsstrategi.

3.4 Marknadsföring

Kommissionen föreslår att villkoren för marknadsföring av ELTIF-fonder till icke-professionella investerare ska ändras.

Artikel 28 i ELTIF-förordningen kräver för närvarande att det för icke-professionella investerare görs en bedömning av ELTIF-fondens lämplighet och att fondförvaltaren får rekommendera fonden för icke-professionella investerare endast om den är lämplig för investeraren i fråga. Kommissionen vill avskaffa överlappningen mellan lämplighetsbedömningen i ELTIF-förordningen och lämplighetsbedömningen i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU om marknader för finansiella instrument, nedan kallat *MiFID II*. Därför föreslår kommissionen att artikel 28 i ELTIF-förordningen upphävs och att det i artikel 30.1 hänvisas till bestämmelserna i artikel 25 i MiFID II. ELTIF-fondens andelar ska få marknadsföras till icke-professionella investerare endast om det gjorts en lämplighetsbedömning för dem enligt MiFID II.

Dessutom föreslår kommissionen att förordningens artikel 30 om ytterligare krav vad gäller marknadsföring av ELTIF-fonder ändras så att investeringsgränserna för icke-professionella investerare tas bort. Artikel 30 ska därmed inte längre kräva att en icke-professionell investerare totalt inte får investera mer än 10 procent av sin portfölj med finansiella instrument i ELTIF-fonder, om portföljen inte överstiger 500 000 euro. Dessutom ska artikeln inte längre kräva att det belopp som investerats i en eller flera ELTIF-fonder ska vara minst 10 000 euro. Enligt kommissionen har sådana krav skapat omotiverade hinder för icke-professionella investerare att investera i ELTIF-fonder och har oftast visat sig vara betungande och ineffektiva.

Från artikel 30 ska man också avlägsna skyldigheten för en ELTIF-förvaltare eller en ELTIF-distributör att ge lämpliga investeringsråd till en icke-professionell investerare. Kommissionen anser att bestämmelsen i onödan har gjort det svårt att marknadsföra ELTIF-fonder till icke-professionella investerare och att kraven på marknadsföring av ELTIF-fonder inte bör vara strängare än kraven på distribution av andra komplexa finansiella produkter.

Dessutom föreslås att det till artiklarna 23, 29 och 30 läggs till bestämmelser om prospektkrav rörande användningen av masterfonds- och feederfondsstrukturen, särskilda bestämmelser om förvaringsinstitut och upplysningskrav för icke-professionella investerare.

Kommissionen föreslår att förordningens artikel 26 om tillgängliga faciliteter för investerare upphävs. Att upphäva denna skyldighet skulle vara i linje med Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/1160 om ändring av direktiven 2009/65/EG och 2011/61/EU vad gäller gränsöverskridande distribution av företag för kollektiva investeringar.

Kommissionen föreslår att ändringarna av ELTIF-förordningen ska bli tillämpliga sex månader efter att de trätt i kraft.

4 Rättslig grund för förslaget och förhållande till proportionalitets- och subsidiaritetsprinciperna

4.1 Rättslig grund

I likhet med den ursprungliga ELTIF-förordningen grundar sig förslaget till förordning på artikel 114.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget). Förslaget behandlas enligt det ordinarie lagstiftningsförfarandet och beslutet om godkännande fattas i rådet med kvalificerad majoritet.

Statsrådet anser att kommissionens förslag är motiverat med hänsyn till den rättsliga grunden. Förordningen kan anses vara kopplat till fullbordandet av den inre marknaden och till stärkandet av dess funktion. De föreslagna ändringarna kommer att harmonisera verksamhetsvillkoren för fondmarknadsaktörer, vilket är till fördel för investerare och säkerställer den inre marknadens funktion.

4.2 Subsidiaritetsprincipen

Enligt subsidiaritetsprincipen i artikel 5.3 i fördraget om Europeiska unionen (FEU) ska åtgärder vidtas på EU-nivå endast om målen för den planerade verksamheten inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna ensamma utan på grund av verksamhetens omfattning eller verkningar bättre kan uppnås på unionsnivå.

Kommissionen anser att förslaget är förenligt med subsidiaritetsprincipen. ELTIF-fonderna har erkänts som ett sätt att stödja och komplettera kapitalmarknadsunionen genom att för realekonomin tillhandahålla en långsiktig finansieringskälla som också är tillgänglig för icke-professionella investerare. Medlemsstaterna kan inte ensamma i tillräcklig utsträckning uppnå målen för ELTIF-förordningen, såsom att säkerställa enhetliga krav för ELTEF-fondernas investeringar och verksamhetsförutsättningar.

Statsrådet anser att kommissionens förslag är förenligt med subsidiaritetsprincipen.

4.3 Proportionalitetsprincipen

I enlighet med proportionalitetsprincipen i artikel 5.4 i FEU får unionens åtgärder till innehåll och form inte gå utöver vad som är nödvändigt för att uppnå målen i fördragen. Enligt kommissionen syftar de föreslagna bestämmelserna till att lägga grunden för en gemensam, konkurrenskraftig och kostnadseffektiv ELTIF-marknad i hela unionen. Där det är möjligt bör krav formuleras som minimistandarder så att befintliga affärsmodeller inte i onödan störs.

Statsrådet anser att kommissionens förslag är motiverat med hänsyn till proportionalitetsprincipen.

5 Förslagets konsekvenser

5.1 Konsekvenser för lagstiftningen

Förordningen är direkt tillämplig som sådan och kräver inga betydande ändringar i Finlands lagstiftning. Eventuella lagändringar behövs främst i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (162/2014).

5.2 Ekonomiska konsekvenser

Konsekvenser för fondsektorn

Kommissionen har publicerat ett konsekvensbedömningsdokument i samband med sitt lagstiftningsförslag (SWD(2021) 342 final).

Enligt kommissionen fanns det i oktober 2021 totalt 57 ELTIF-fonder registrerade i ESMA:s register över ELTIF-fonder. Men bara 39 fonder marknadsfördes aktivt till investerare, eftersom 18 fonder inte ännu hade inlett sin verksamhet. De tillgångar som ELTIF-fonderna förvaltar utgör bara en del av hela EU:s marknad för AIF-fonder. I slutet av 2020 uppgick deras tillgångar i Europa till totalt cirka 2,4 miljarder euro, medan storleken på hela EU:s AIF-fondmarknad var cirka 6 800 miljarder euro.

ELTIF-fonder finns endast i fyra medlemsstater (Luxemburg, Frankrike, Italien och Spanien). Även om det har meddelats att vissa ELTIF-fonder marknadsförs i mer än en medlemsstat, marknadsförs de flesta av ELTIF-fonderna endast i det land där de är etablerade. Inga ELTIF-fonder har etablerats i Finland, men i oktober 2021 hade det meddelats att sex ELTIF-fonder etablerade i en annan EES-stat marknadsförs i Finland.

Jämfört med den allmänna rättsliga ramen för AIF-förvaltarna är ELTIF-förordningen frivillig reglering. En fond som tillämpar en liknande långsiktig investeringsstrategi kan också etableras som en AIF-fond enligt Europaparlamentets och rådets direktiv om förvaltare av alternativa investeringsfonder 2011/61/EU, nedan kallat *AIFMD*, i vilket fall förvaltaren i sin verksamhet följer bestämmelserna i AIFMD. Antalet ELTIF-fonder tyder på att den allmänna rättsliga ramen i AIFMD hittills har setts som mer attraktiv för förvaltare och investerare. Vilka konsekvenser ändringarna av ELTIF-förordningen kommer att ha på finanssektorn beror till stor del på hur många som övergår till att följa ELTIF-regleringen och inrätta sin fond som en ELTIF-fond.

Enligt kommissionens konsekvensbedömningar kommer ELTIF-förvaltarnas kostnader för att inrätta, registrera och till investerare marknadsföra en ELTIF-fond att minska tack vare de föreslagna ändringarna av ELTIF-förordningen. Kostnaderna kommer att minska i synnerhet på grund av de mindre stränga fondbestämmelser som tillåts, när ELTIF-förvaltarna ges möjlighet att investera i ett bredare utbud av tillgångar och tillämpa flera olika slag av investeringsstrategier. När det gäller ELTIF-fonder som marknadsförs till icke-professionella investerare blir kostnaderna lägre då man tar bort kravet på att ELTIF-förvaltare innan fonden börjar marknadsföras till icke-professionella investerare ska utföra en lämplighetsbedömning som överlappar med bestämmelserna i MiFID II. Ändringarna kan locka AIF-förvaltare att använda ELTIF-fonder som ett instrument för långsiktiga investeringar.

Införandet av ett inlösenfönster för ELTIF-fonderna kan leda till att fonderna måste avsätta kontanta medel för att kunna tillmötesgå en anhållan om inlösen. De administrativa kostnaderna för mer frekventa inlösenfönster skulle dock vara frivilliga, eftersom ELTIF-förvaltaren får besluta om ett inlösenfönster ska införas. Eventuella kostnader skulle täckas genom att de förbättrade möjligheterna till inlösen förväntas öka efterfrågan på ELTIF-fonder.

Konsekvenser för företag

De föreslagna ändringarna kommer inte att ha några direkta konsekvenser för små och medelstora företag, men dessa skulle kunna dra nytta av de förbättrade möjligheterna att få finansiering. Den ökade marknadsföringen av ELTIF-fonder över medlemsstaternas gränser bedöms påskynda tillväxten för EU:s fonder och ge dem möjlighet att dra nytta av stordriftsfördelar. Detta kan i sin tur förbättra små och medelstora företags tillgång till finansiering som erbjuds genom dessa fonder och minska företagens beroende av bankfinansiering. Samtidigt bör man dock notera att ELTIF-marknaden ännu är relativt liten. Även om de föreslagna ändringarna skulle förbättra ELTIF-fondernas attraktionskraft, kommer det att ta tid innan marknaden börjar växa från sin nuvarande låga nivå.

Konsekvenser för investerare

Enligt kommissionen kan de föreslagna ändringarna öka utbudet av ELTIF-fonder för investerare och öka konkurrensen på fondmarknaden.

Tack vare de flexiblere fondbestämmelserna blir det möjligt att skraddarsy fonder för specialbehov hos professionella investerare, som kan realisera högre intäkter med mer riktade investeringsstrategier. Samtidigt kan kapital i högre grad kanaliseras till EU:s långsiktigare projekt. De flexiblere inlösenmekanismerna kan minska investerarnas risker, då investerarna inte längre behöver behålla sin investering under fondens hela livslängd. Tack vare de bättre inlösenmöjligheterna blir det också möjligt för allt fler investerare att dra nytta av ELTIF-fonderna.

Syftet med ELTIF-regleringen har varit att utveckla en AIF-fond som är lämplig även för icke-professionella investerare och som är utformad så att den hjälper dessa investerare att få sina mer långsiktiga investeringsbehov tillgodosedda. För icke-professionella investerare kommer de föreslagna ändringarna inte att påverka den höga nivån av investerarskydd, men de kommer samtidigt att avlägsna befintliga hinder för icke-professionella investerare att investera i ELTIF-fonder, förutsatt att produktens lämplighet för investeraren först säkerställs. De nuvarande investeringsgränserna för icke-professionella investerare har baserats på information som investeraren själv ger och ELTIF-förvaltaren eller ELTIF-distributören har i praktiken inte haft möjlighet att säkerställa att informationen är korrekt. Investeringsgränserna har ökat den administrativa bördan för ELTIF-förvaltarna, men har inte nödvändigtvis förbättrat nivån på investerarskyddet. Då minimiinvesteringsgränsen tas bort blir det möjligt för investerare att investera också mindre belopp och diversifiera sina investeringar mer effektivt. Enligt kommissionen kommer skyddsnivån för icke-professionella investerare att förbli hög på grund av de övriga skyddsmetoder som förordningen erbjuder. De skyddsmetoder som kommissionen nämner är till exempel diversifieringskrav som liknar kraven i lagstiftningen om placeringsfonder, bestämmelser om distribution till icke-professionella investerare, kraven på förvaringsinstitut, kraven på prospektet och dokumentet med basfakta samt bestämmelserna om en ångerfrist på två veckor.

5.3 Konsekvenser för myndigheter

I Finland är Finansinspektionen den behöriga myndighet som avses i förordningen. Konsekvenserna för Finansinspektionens uppgifter kommer i hög grad att bero på om de föreslagna ändringarna leder till ett större utbud av ELTIF-fonder i Finland. Tillsynsuppgifterna i fråga om ELTIF-fonderna och tillhörande reglering påminner dock mycket om annat tillsynsarbete som Finansinspektionen utför i fråga om AIF-fonderna. Av denna anledning bedöms att ändringarnas konsekvenser för Finansinspektionens uppgifter och resurser kommer att bli små.

Kommissionen bedömer allmänt att ändringarna av ELTIF-förordningen kommer att medföra tilläggsarbete för de behöriga myndigheterna, främst på grund av de ändringar som rör ELTIF-registret. Å andra sidan kommer rationaliseringen och förtydligandet av ELTIF-fondernas förfaranden för auktorisation av AIF-förvaltare att balansera upp förordningens inverkan på de behöriga myndigheternas arbetsbörda.

6 Förslagets förhållande till grundlagen och till de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna

Statsrådet anser inte att förslagen strider mot Finlands grundlag eller de konventioner om grundläggande rättigheter och mänskliga rättigheter som är bindande för Finland.

7 Ålands behörighet

Ärendet omfattas av rikets lagstiftningsbehörighet enligt 27 § i självstyrelselagen för Åland (1144/1991).

8 Behandling av förslaget i Europeiska unionens organ och de övriga medlemsstaternas ståndpunkter

I Europaparlamentet är det utskottet för ekonomi och valutafrågor (ECON) som är ansvarigt utskott för lagstiftningsförslaget. Michiel Hoogeveen (ECR) har utsetts till föredragande.

Förslaget började behandlas i rådets arbetsgrupp för finansiella tjänster den 2 december 2021. De övriga medlemsstaternas officiella ståndpunkter är inte ännu kända.

9 Nationell behandling av förslaget

Förslaget och tillhörande utkast till statsrådets skrivelse har behandlats 15–29 december 2021 i ett skriftligt förfarande i sektionen för finansiella tjänster och kapitalrörelser (sektion EU10), som är underställd kommittén för EU-ärenden.

10 Statsrådets ståndpunkt

Statsrådet understöder kommissionens förslag till förordning och det bakomliggande målet om att förbättra ELTIF-fondernas attraktionskraft för både fondförvaltare och investerare. Även om regleringen av ELTIF-fonderna fortfarande är relativt ny, delar statsrådet kommissionens uppfattning om att ELTIF-fondmarknadens nuvarande storlek och koncentration liksom det mycket begränsade antalet sådana aktörer tyder på att regleringen i sin nuvarande form inte har kunnat uppnå målen för den. Statsrådet understöder en översyn av regleringen av ELTIF-fonderna för att skapa sådana fonder i Europa. Kapitalmarknaden måste oberoende av de ekonomiska konjunkturerna tillhandahålla marknadsparterna en finansieringskanal som är tillförlitlig och som effektivt allokera kapital till realekonomin. Genom att se över regleringen av ELTIF-fonderna blir det möjligt att stödja regleringens allmänna mål om att öka de långsiktiga investeringarna i realekonomin till förmån för den europeiska ekonomin. Samtidigt blir det möjligt att främja fördjupningen av kapitalmarknadsunionen på vägen mot en gemensam marknad genom att satsa på investeringar som främjar en smart och hållbar tillväxt för alla.

ELTIF-regleringen gör det möjligt att skapa en fondprodukt som kan marknadsföras till både professionella och icke-professionella investerare. Med hänsyn till olika investerares och investeringsobjekts behov stöder statsrådet förhållningssättet i kommissionens förslag när det gäller

att till behövliga delar differentiera kraven på ELTIF-fonderna beroende på om fonderna marknadsförs till professionella eller icke-professionella investerare. För att ELTIF-fonderna ska kunna konkurrera med AIF-fonderna som lämpligt instrument för illikvida infrastrukturinvesteringar, bör ELTIF-förordningen vara tillräckligt flexibel i fråga om att omfatta en mängd olika investeringsstrategier och investerartyper i enlighet med nuvarande marknadspraxis.

Statsrådet anser att kommissionens förslag att förbättra icke-professionella investerares möjligheter till deltagande är viktigt. Med tanke på kapitalmarknadernas funktion är det viktigt att aktivera privat kapital och göra de nya investeringsmöjligheterna tillgängliga även för icke-professionella investerare. För investerare innebär en bredare tillgång till och ett större urval av olika investeringsprodukter på marknaden att konkurrensen ökar samt bättre och mer produktiva investeringsmöjligheter. ELTIF-fonderna erbjuder investerare ett sätt att göra långsiktiga investeringar i onoterade investeringsobjekt.

ELTIF-fondernas natur som en komplex investeringsprodukt och möjligheten att marknadsföra dem till investerare i hela unionen kräver dock att man säkerställer att skyddet av icke-professionella investerare fungerar effektivt och enhetligt. Statsrådet understöder att ELTIF-förordningen harmoniseras med kraven i MiFID II-direktivet. Statsrådet anser det viktigare att säkerställa att investeringsprodukten till sina egenskaper är lämplig för de enskilda investerarna än att införa fasta och oflexibla investeringsgränser för icke-professionella investerare.

Statsrådet ställer sig positivt till de ändringar som kommissionen föreslår i ELTIF-fondernas bestämmelser om inlösen. Statsrådet anser att ELTIF-fondernas stängda natur i princip är motiverad på grund av investeringsobjektens illikvida natur och de utmaningar det innebär att värdera tillgångarna. Statsrådet delar kommissionens uppfattning att de nuvarande begränsningarna i fråga om inlösen inte nödvändigtvis orsakar några stora problem för förvaltningen av ELTIF-fonderna. Att förbättra möjligheterna till inlösen kan dock vara viktigt särskilt för mindre investerare, som för närvarande är beroende av andrahandsmarknaden för långsiktiga investeringsfonder för att kunna frigöra sig från sina investeringar.